

A Mátra-vidék *Pyraloidea* (s. str.) faunája (Microlepidoptera)

FAZEKAS IMRE

ABSTRACT: [*Pyraloidea* (s. str.) fauna of the Mátra country, North Hungary (Microlepidoptera)] – The author gives evidence of 155 *Pyraloidea* species in the Mátra, which is the highest mountain in Hungary. He's been critically analyzing the collection of the Mátra Museum (H-Gyöngyös) and the relevant literature on the country. In the case of each species he reports the data of the place of occurrence and the flight-time of the moths. Concerning on the his previous examinations, he has established that the *Scoparia conicella* La Harpe, 1863 is a new taxon in the Hungarian fauna. The *Reskovitsia alborivularis* Eversmann, 1844 is a postglacial relict in the country. This certain in Central Europe can only be found in the Mátra and Bükk mountains (N-Hungary)

Bevezetés

A Mátra-vidék *Pyraloidea* faunájáról összefoglaló munka eddig nem jelent meg. Korábbi tanulmányomban (FAZEKAS 1991) már áttekintettem a *Crambinae* alcsalád fajait, illetve több írásomban foglalkoztam egyes mátrai *Pyraloidea* taxonok rendszertanával, nevezékta-nával, ökofaunisztikájával és állatföldrajzával (vö. FAZEKAS 1988, 1989, 1998, 1999).

Jelen munkámban revideálok a JABLONKAY JÓZSEF által gyűjtött és identifikált *Pyraloidea* fajokat (in coll. Mátra Múzeum, Gyöngyös), összehasonlítva publikált adataival (JABLONKAY 1972, 1979). A fajlista és az elterjedési adatok összesítésénél figyelembe vettem a hegységre vonatkozó tanulmányokat (FAZEKAS 1989, 1991, 1996, 1998, 1999, GOZMÁNY 1963, PONGRÁCZ 1936, SZABÓKY 1982, 1986, SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942, SZŐCS 1975, 1977, ZERKOWITZ 1927), valamint az újabb gyűjtéseket. A Mátrában korábban dolgozó lepidopterológusok névjegyzékét JABLONKAY 1972-es tanulmányában foglalta össze.

Természetföldrajzi vázlat

A Mátra-vidékre – vagy Mátra hegységre – vonatkozó korábbi lepidopterológiai irodalmakban nem volt egyértelmű a természetföldrajzi határok kérdése. Így előfordult, hogy olyan lelőhelyeket is a Mátra-vidékhez soroltak, amelyek más középtájhoz tartoznak (vö. JABLONKAY 1972). Így tévesen került több faj, és annak adata a mátrai faunisztikába. Ilyen lelőhelyek a következők: Egerbakta (Bükk-vidék), Kőkútpuszta, Mátraverebély, Pásztó, Szurdokpüspöki (É-magyarországi medencék). Az előbbi lelőhelyeket, s az innen előke-rült fajok adatait jelen tanulmányomban már nem vettem figyelembe.

A kutatási terület elhatárolásánál SOMOGYI & MAROSI (1990) magyarországi kistájainak kataszterét vettem alapul. A kistájakhoz, kistájcsoportokhoz és középtájakhoz sorolandó települések illetve lelőhelyek így világosan kijelölhetők, azonosíthatók. Természetföldrajzi értelemben a Mátra-vidék az alábbiakban tagozódik:

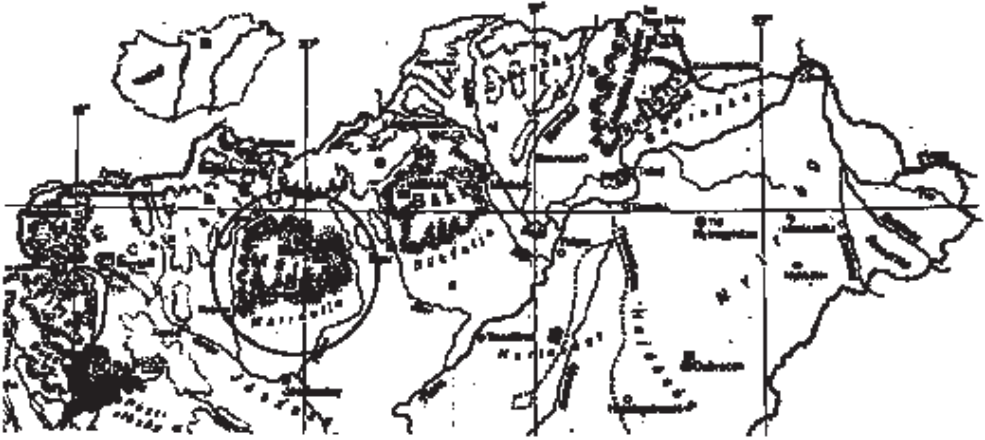
mezorégió: Mátra-vidék	szubrégió: Központi-Mátra	Magas-Mátra	Ny-Mátra	D-Mátra	
		Ágasvár, Bagolyírtás, Galya-tető, Csór-völgy, Mátraháza, Mátrakeresztes, Mátraszentimre, Mátraszentistván, Mátraszentlászló, Parádhuta, Pizskés-tető, Szalajka-ház, Rudolf tanya	Gyöngyöspata, Rózsaszentmárton, Szücsi	Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján, Kisnána, Markaz, Mátrafüred, Sás-tó	
	szubrégió: Mátraalja	K-Mátralaja	Ny-Mátraalja	Mátralába	Parád-Recski-medence
		Abasár, Detk, Domoszló, Karácsond, Gyöngyöshalmaj, Halmajugra, Ludas, Vécs, Visonta	Atkár, Ecséd, Gyöngyös (Sár-hegy), Gyöngyöshalász, Nagyréde	Dorogháza, Fényespuszta Ivánd, Kisfüzes, Maconka, Mátraballa, Mátramindszent, Nagybátony, Parádszék, Szuha	Bodony, Mátradereske, Parád, Parádfürdő, Recsk

A Mátra-vidék az É-középhegység döntően piroxén-andezit alapkőzetű középtája, amelyet geomorfológiai és természetföldrajzi alapokon Központi-Mátrára, és Mátralaja kistájcsoportra lehet felosztani.

A központi területek éghajlata hegyvidéki: hűvös-nedves illetve mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves. Az évi középhőmérséklet a Magas-Mátrában 6-8 °C, a Ny-Mátrában 8,0-8,5°C, a D-Mátra kissé melegebb, 8,5-9,5 °C. Az évi csapadék összege a Magas-Mátrában eléri a 900 mm-t, a Ny- és D-Mátrában 560-700 mm-re csökken. Leginkább erdőszűrt kistája a Magas-Mátra (88 %), amely a Ny-Mátrában 50 %-ra, a D-Mátrában pedig 25 %-ra esik vissza.

Növényföldrajzilag a Mátra-vidék a Matricum flóraidékének Agriense flórajárásába tartozik. A Magas-Mátra 800 méter feletti zónájában montán bükkösök, alatta hegyi gyertyános tölgyesek uralkodnak. A Ny- és D-Mátra alacsonyabb hegyhátainak szubkontinentális klímájában már megjelennek a cseres tölgyesek. A kertészeti, szőlészeti és szántóföldi művelés a D-Mátrában a legerőteljesebb, itt eléri a kistáj összterületének a 70 %-át.

A Mátraalja 4 kistája közül az erősen tagolt, szubmontán jellegű Mátralába emelkedik ki, mintegy 450 m-es átlagmagasságával. A K- és Ny-Mátralába 100-360 m közötti hegyláb felszín. Éghajlata mérsékelt meleg-száraz, szubkontinentális. Az évi középhőmérséklet 9,5-10,0 °C, s a csapadék 560-700 mm között váltakozik. A pannon-pleisztocén eredetű Parád-Recski-medencében (un. medencedomság) a Mátra-vidéken a legmagasabb a rétek és legelők aránya (10 %). A mátralaji kistájcsoporton belül az eredeti vegetáció leginkább a Ny-Mátralaján ismerhető fel (1-2 %). A tipikusan kultúrstryep jellegű Ny-Mátraaljának délies lejtőin, ha maradványokban is, de fellelhető a tatárjuharos lösztölgyes, s bokorerdős sztyeprétjei pusztai társulások jelzik az alföldi erdősztyepebe való egykori átmenetet (pl. Sár-hegy).



1. ábra. A Mátra-vidék földrajzi elhelyezkedése É-Magyarországon.
Abb. 1. Mátra Gegend und die Umgebung in Nord Ungarn.

Állatföldrajzi értelemben a Mátra-vidék, a Börzsönnyel és a Bükkkel együtt a közép-dunai faunakerület, Ósmátra (Matricum) faunakörzetének Eumatricum nevű faunájárása. Ez a besorolás a faunakutatás olyan időszakában született, amikor a helyi alapfaunák rudimentális ismerete lényegesen elmaradt a mai tudásunktól. Az Északi-középhegység, s ezen belül a Mátra-vidék ismételt, komplex állatföldrajzi analízise egyre indokoltabb.

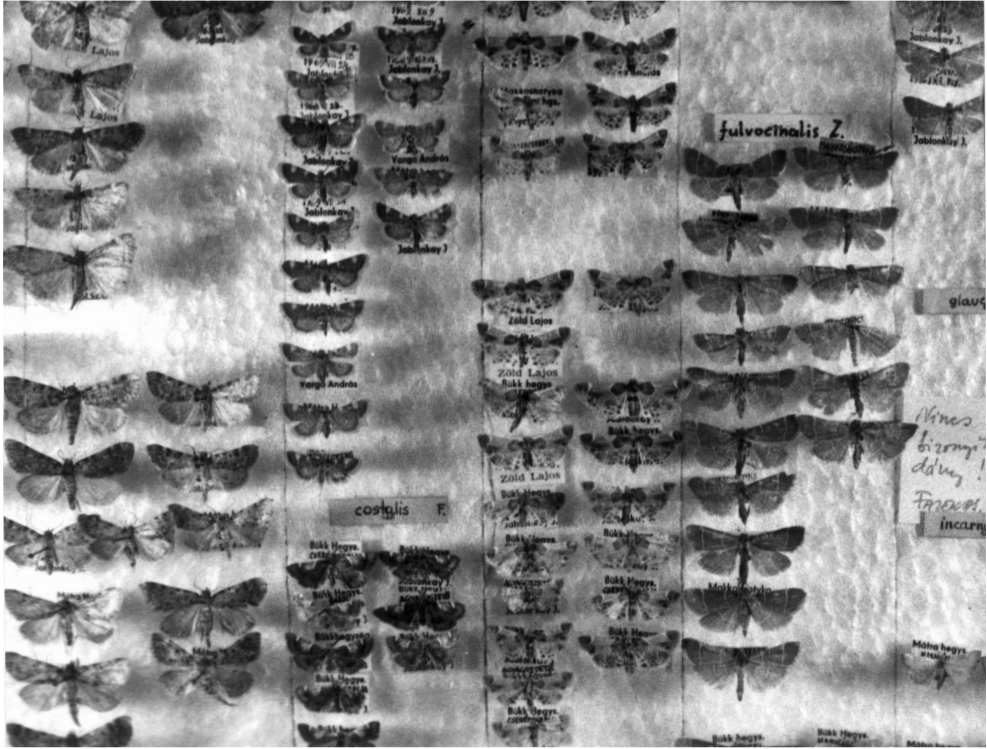
Anyag és módszer

A vizsgálati anyag döntő részben, a JABLONKAY JÓZSEF által személyesen, és fénycsapdákkal gyűjtött példányain alapszik (in coll. Mátra Múzeum, Gyöngyös). A *Pyraloidea* gyűjteményt a Komlói Természettudományi Gyűjteménybe szállítottam, s ott végeztem el a taxonok teljes revízióját (1997-1998). A Mátra Múzeum gyűjteményében, a JABLONKAY (1972) által közölt lelőhelyekről, a bizonyító példányok egy része hiányzott. Ez részben annak a következménye, hogy JABLONKAY, más gyűjtemények adatait is felhasználta a mátrai faunajegyzék összeállításánál, ugyanakkor nem nevezte meg a gyűjtemények pontos elhelyezését. A *Pyraloidea* anyag másik része személyes, és fénycsapdás gyűjtéseimből származik (in coll. Természettudományi Gyűjtemény, Komló). Kisebb sorozatokat BUSCHMANN FERENC TŐL (Jász Múzeum, Jászberény) is kaptam vizsgálatra, amelyek a komlói gyűjteményben vannak elhelyezve. Az identifikáció során, minden kritikus fajnál, fajpárnál sor került a genitáliák elemzésére.

Igen jelentős *Pyraloidea*-anyag található a Magyar Természettudományi Múzeumban, amelyet JABLONKAY az 1972-es faunajegyzékének összeállításánál felhasznált (JABLONKAY ex verbis). NATTÁN MIKLÓS magángyűjteményének mátrai példányait a pécsi Janus Pannonius Múzeum őrzi (vö. SZABÓKY, 1983): egyes fajok, fajcsoportok ismételt identifikációja indokolt.

Eredmények
A fajok rendszertani és faunisztikai jegyzéke
Systematisch-faunistisches Verzeichnis der Arten

Rendszertan és nevezéktan: LERAUT (1980) és FAZEKAS (1996) alapján, kisebb változtatásokkal. (A két rendszerben főként az alcsaládok filogenetikai kapcsolatában, s azok taxonómiai besorolásában van eltérés.) A *Pyraloidea* családsorozatnak még nincs kialakult rendszertana. Az újabban megjelenő országos, európai vagy palearktikus (s. str.) monográfiák lényegesen eltérnek egymástól.



2. ábra. Részlet a Mátra Múzeum microlepidoptera gyűjteményéből.
Abb. 2. Das Detail die Kleinschmetterlinge-Kollektions aus Mátra Museum.

Megjegyzés: A fajok nevei után mellőzöm a synonymák teljes felsorolását, csupán azokat adom meg, amelyek a hazai gyakorlatban még nem váltak általánosan használttá. A synonymák körének bővebb megadásával egy korábbi munkámban már foglalkoztam (l. FAZEKAS 1996). A szögletes zárójelben (pl. [*Pyrausta porphyralis*]) szereplő fajok mátrai előfordulása nem bizonyított, az adatok többnyire téves határozáson alapulnak. A taxonok nevei után először az alapvető irodalmi adatokat közlöm, amelyet a gyűjteményekben megtalálható példányok lelőhelyeinek felsorolása követ. A repülési időszakokat római számokkal jelölöm. A folyamatos repülési adatokat nagy kötőjellel írom (pl. V–IX). Terjedelmi okok miatt mellőzöm az etikettek teljes információjának közlését: a bizonyító példányok a gyűj-

teményekben rendelkezésre állnak. Egyes fajok esetében rövid megjegyzések olvashatók.

Rövidítések (Abkürzungen): [...] = bizonytalan adatok (ist keine Belege) Ia = irodalmi adatok (Literaturangaben), Mag = megvizsgált anyag (Untersuchtes Material), Ri = repülési idő (Flugzeit). Megjegyzések = Bemerkungen

Crambidae

Megjegyzés: A **Crambinae** alcsalád fajait egy korábbi tanulmányomban már feldolgoztam (vö. FAZEKAS 1989, 1991).

Schoenobiinae

1. **Schoenobius forficella** Thunberg, 1794 – Ia: Kislána ; Kopasz-hegy (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Kislána. Ri: VI, VII.

2. **Donacaula mucronella** Scopoli, 1763 (syn.: *mucronella* D. & Sch.) – Ia: Gyöngyössolymos (JABLONKAY 1972). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

Scopariinae

3. **Scoparia luteolaris** Scopoli, 1772 (syn.: *ochrealis* D. & Sch.) – Ia: JABLONKAY (1972) lelőhelyadat nélkül közölte. Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos, Kislána, Mátrafüred, Sás-tó. Ri: V, VI, VII.

4. **Scoparia subfusca** Haworth, 1811 (syn.: *cembrella* auct.) – Ia: Parád (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Mátrafüred (vízmű), Parád. Ri: VI, VII, VIII, IX, X (első dekád).

5. **Scoparia ingrattella** Zeller, 1846 – Ia: Gyöngyössolymos, Kislána, Mátraháza (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred (vízmű), Kislána. Ri: V, VI, VII.

6. **Scoparia ambigualis** Treitschke, 1829 – Ia: Kislána, Sás-tó-Eremény (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: a Mátra Múzeumban nincs bizonyító példány. Ri: ? *Megjegyzés:* A JABLONKAY által *ambigualis*-nak identifikált példányok *Scoparia basistrigalis* Knaggs, 1866 fajnak bizonyultak (det. & gen. prep. FAZEKAS, in coll. Mátra Múzeum). Az új adatokat lásd a *S. basistrigalis*-nál.

7. **Scoparia pyralella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: „Mátra-gebirge“ (SZENTIVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982), Gyöngyös: Sár-hegy (FAZEKAS 1988). Mag: Gyöngyös (Sár-hegy). Ri: VI.

8. **Scoparia conicella** La Harpe, 1863 (syn.: *sylvestralis* Wolff) – Ia: Mátrafüred (FAZEKAS 1999). Mag: Mátrafüred (vízmű). Ri: VI, VII. *Megjegyzés:* A *conicella* fajt (2 #) a magyar faunában új fajként közöltem (FAZEKAS 1999). Megállapítottam, hogy a példányokat Jablonkay korábban, tévesen *Eudonia sudetica* Zeller, 1846 taxonnak határozta. A *S. sudetica*-nak ez idáig nincs É-magyarországi bizonyító példánya, s az alföldi, dunántúli irodalmi adatait is további vizsgálatoknak kell megerősíteni.

9. **Scoparia basistrigalis** Knaggs, 1866 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Kislána, Sás-tó. Ri: VII, VIII.

10. **Scoparia ancipitella** La Harpe, 1855 (syn.: *ulmella* Knaggs) – Ia: Gyöngyös (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A Mátra Múzeumban, a fajnak nincs bizonyító példánya. Ri: ? *Megjegyzés:* Magyarországon ritka és lokális. Eddig csak a Bakonyban, Budapest környékén, a Mátrában és Egerben gyűjtötték.

11. **Gesneria centuriella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátra (Bagolyírtás) (GOZMÁNY 1963). Mag: A Mátra Múzeumban, a fajnak nincs bizonyító példánya. Ri: VI, VII. *Megjegyzés:* A Mátra hegységen kívül, hazánkból csupán Kőszegről és Sopronból jeleztek előfordulását. A boreo-montán jellegű faj Európában igen lokális és ritka.

12. **Dipleurina lacustrata** Panzer, 1804 (syn: *centurionalis* Hbn.) – Ia: Kiszána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: A Mátra Múzeumban, a fajnak nincs bizonyító példánya. Ri: ?

13. **Eudonia murana** Curtis, 1827 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972) Mag: A Mátra Múzeumban, a fajnak nincs bizonyító példánya. Ri: ? *Megjegyzés:* A Mátra Múzeum gyűjteményében egy tévesen határozott (murana néven cédulázott) példányt találtam, amely a *Scoparia ingrattella* Zeller, 1846 fajnak bizonyult (det. & gen. prep. Fazekas, No. 2962).

14. **Eudonia truncicolella** Stainton, 1849 – Ia: Kiszána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: A Mátra Múzeumban, a fajnak nincs bizonyító példánya. Ri: ?

15. **Eudonia sudetica** Zeller, 1839 – Ia: Kiszána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: A Mátra Múzeumban, a fajnak nincs bizonyító példánya. Ri: ?

16. **Eudonia mercurella** Linnaeus, 1758 – Ia: „mindenütt“ (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyös, Kiszána, Mátraháza. Ri: VII, VIII.

17. **Eudonia laetella** Zeller, 1846 – Ia: Kiszána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: A bizonyító példány, a Mátra Múzeum gyűjteményéből hiányzik. Ri: ? *Megjegyzés:* Egész Közép-Európában lokális és ritka faj. Magyarországon, bizonyíthatóan csak Isaszegen gyűjtötték.

Nymphulinae

18. **Elophila nymphaeata** Linnaeus, 1758 – Iia: Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Mátraszentlászló (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátraháza. Ri: V-IX.

19. **Paraponyx stratiotata** Linnaeus, 1758 – Ia: Gyöngyössolymos (JABLONKAY 1972). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

20. [**Cataclysta lemnata** Linnaeus, 1758] – Ia: JABLONKAY (1972) Vámosgyörkről közölte, mint mátrai adatot. Vámosgyörk természetföldrajzi értelemben az É-alföldi hordalékúp-síkságon fekszik (Gyöngyösi-sík). Mag: Pásztó (nem mátrai település). Ri: ? *Megjegyzés:* A további kutatásokig nem tekintem a Mátravidék fajának.

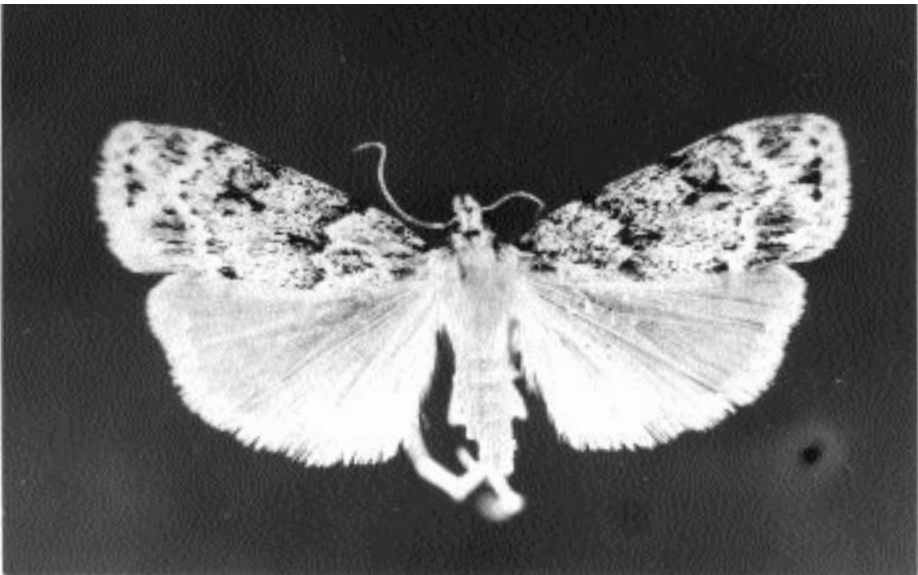
Evergestinae

21. **Evergestis limbata** Linnaeus, 1767 – Ia: Kiszána, Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Kiszána, Mátrafüred, Parád, Rudolftanya. Ri: V-VIII.

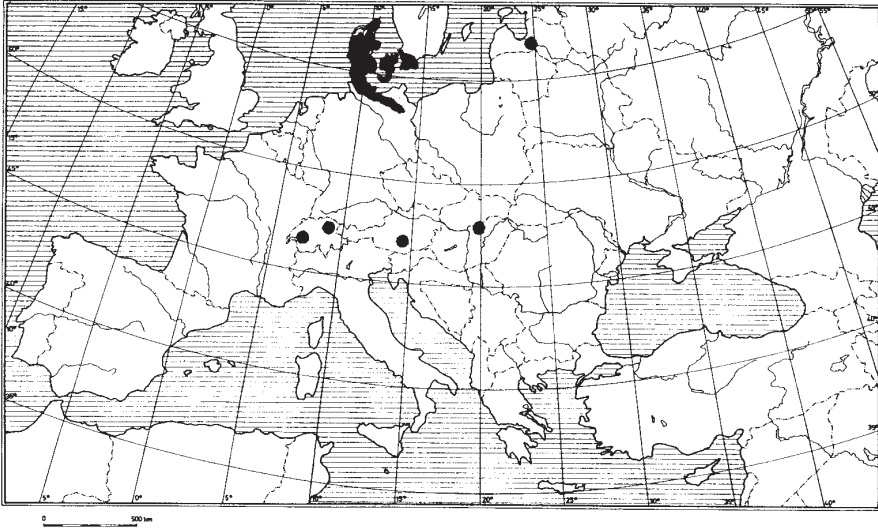
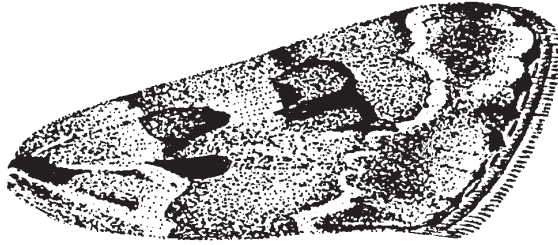
22. **Evergestis aenealis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a hegységben mindenütt előfordul. Mag: Gyöngyössolymos, Kiszána, Mátrafüred, Parád, Piskés-tető. Ri: V, VI, VII, VIII.

23. **Evergestis frumentalis** Linnaeus, 1761 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parád. Ri: V, VI.

24. **Evergestis forficalis** Linnaeus, 1758 – Ia: Gyöngyös, Mátrafüred, Parád (JABLONKAY



3. ábra. Mohafélékkel (felső kép) táplálkozik a *Scoparia basistrigalis* Kanggs, 1866 (alsó kép) hernyója.
Abb. 3. Typischer Habitat (oben) der *Scoparia basistrigalis* Knaggs, 1866 (unten) in Mátra Gebirge.



4. ábra. A boreo-alpin (?) elterjedésű *Scoparia conicella* La Harpe, 1863 (fent: jobboldali elülső szárny) elterjedése Közép-Európában, Skandináviában és a Baltikumban (lent).

Abb. 4. *Scoparia conicella* La Harpe, 1863: rechte Vorderflügel (oben) und Verbreitungskarte in Mittel-Europa, Skandinavien und Balticum.

1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Parád, Rudolftanya. Ri: V-VIII.

25. **Evergestis pallidata** Hufnagel, 1767 – Ia: Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Szalajka-ház (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Szalajka-ház, Rudolftanya. Ri: VI-IX.

26. **Evergestis extimalis** Scopoli, 1763 – Ia: Parád (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parádsasvár. Ri: V-IX.

27. **Reskovitsia alborivularis** Eversmann, 1844 – Ia: Galya-tető, Gyöngyös (Sár-hegy), Mátrafüred, Sás-tó (ZERKOWITZ 1927, PONGRÁCZ 1936, SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942, GOZMÁNY 1963, JABLONKAY 1972, 1979, FAZEKAS 1998). Mag: Mátrafüred. Ri: IV-VII. *Megjegyzés:* A fajt Kazahsztán ürömpusztáiról (Uralszk) írták.

Ázsiában eddig a Szaján-vidéken, a Tauruszban, az Antitauruszban és az Ahir Dagl-hegységben gyűjtötték (vö. 5. ábra). Európában a Krím-félszigetről, Boszniából, Magyarországról, és az Ibéria-félszigetről jelezték. Az *alborivularis* a nyugat-szibériai faunakör tagja, amely a negyedkori klímafluktuáció során elérte az atlantikus vidéket. Posztglaciális areafragmentumai csak a montán, szubmontán régiókban maradtak fenn. Egy tipikusan reliktum jellegű, stacioner faj. Magyarországi habitatjai csak a Mátrában és a Bükkben ismeretesek. Az izolált kárpát-medencei populációk a meszes, és a vulkáni alapkőzet felett egyaránt előfordulnak, egészen alacsony tengerszint feletti magasságban is. A vegetációtípus preferenciája egyértelműen nem állapítható meg. Mátrai előfordulását az utóbbi évtizedek kutatásai nem erősítették meg. A szomszédos Bükkben nem ritka. Magyarországon védett és veszélyeztetett faj. A legfontosabb feladatnak, a faj preimaginális állapotának kutatását tekintjük, amelyet ma még nem ismerünk (vö. FAZEKAS 1998).

Odontinae

28. **Cynaeda dentalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAI 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Parád, Rózsaszentmárton. Ri: VI-VIII.

29. **Atralata albofascialis** Treitschke, 1829 – Ia: Galya-tető (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. *Megjegyzés:* A xero- és mezofil élőhelyeken lokális, nem gyakori faj. Hiányzik a Kisalföldről és az Alpokaljáról (FAZEKAS 1996).

30. **Aporodes floralis** Hübner, 1809 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: 1 #, Mátraháza, 1969.VIII.12. leg. Jablonkay. Ri: ?

31. **Eurrhyps pollinalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: 2 #, Mátraszentistván, 1981.5.30; 1985.6.8. leg. Szabóky. Ri: ibid. *Megjegyzés:* GOZMÁNY (1963) szerint Magyarországon mindenütt előfordul, azonban a Kisalföldről még nem került elő (FAZEKAS 1996). Az újabb vizsgálataim szerint (ineditum) hazánkban visszaszorulóban van: több nagytájunk xerofil és mezofil habitatjában (pl. D-Dunántúl) lokális és ritka.

32. **Epacestria pustulalis** Hübner, 1823 – Ia: ? Mag: Gyöngyössolymos, Parád Ri: VI. *Megjegyzés:* Az Alpokalja kivételével minden hazai nagytájról előkerült (FAZEKAS 1996). A száraz, meleg habitatokban ritka és lokális. Új faj a Mátra faunájában.

Pyraustinae

33. **Pyrausta aurata** Scopoli, 1763 – Ia: „Mátra-Gebirge“ (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyös (Sár-hegy), Gyöngyössolymos, Kisnána, Mátrafüred, Mátraszentistván, Parád. Ri: V, VI, VII, VIII, IX.

34. **Pyrausta purpuralis** Linnaeus, 1758 – Ia: Parád (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyös (Sár-hegy), Mátrafüred, Parád. Ri: V-IX.

35. **Pyrausta sanguinalis** Linnaeus, 1767 – Ia: Gyöngyös, Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Fényespuszta, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Mátraszentistván. Ri: V-VIII.

36. **Pyrausta despicata** Scopoli, 1763 (syn.: *cespitalis* D. & Sch.) – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Galya-tető, Gyöngyös, Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parád. Ri: IV-VIII. *Megjegyzés:* A *despicata* #-genitáliájában a valvának két markánsan eltérő alakját lehet felismerni. Vizsgálataim szerint (ineditum) a faj részletes taxonómia elemzést érdemel, mert nem kizárt, hogy a *despicata* név alatt, egy, még leíratlan faj rejtőzik.

37. [**Pyrausta porphyralis** Denis & Schiffermüller, 1775] – Ia: Gyöngyös (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A gyöngyösi példány identifikációja téves határozáson alapult. Mindkét # példány *Pyrausta despicata* Scop. fajnak bizonyult (gen. prep. Fazekas, No. 2954, 2955). SZABÓKY (1986) mátrai adata csak genitália vizsgálat után igazolható. *Megjegyzés:* SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS (1942) kérdőjellel megemlítették Budapestről, Újpestről és Pusztapeszerről. GOZMÁNY (1963) szerint Magyarországon biztosan csak Kőszegen gyűjtötték. Síkvidéki előfordulását nem tartja valószínűnek.

38. **Pyrausta nigrata** Scopoli, 1763 – Ia: Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentimre (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos, Parádsasvár (Fényespuszta). Ri: VII-VIII.

39. [**Pyrausta rectefascialis** Toll, 1936] – Ia: Sás-tó-Eremény (JABLONKAY 1972) Mag: Jablonkay identifikációja téves határozáson alapul. Az irodalomban idézett példány helyesen: *Pyrausta cingulata* L. (det. Fazekas). *Megjegyzés:* A *rectefascialis-cingulata* fajpár magyarországi elterjedési adatai bizonytalan alapokon nyugszanak.

40. **Pyrausta cingulata** Linnaeus, 1758 – Ia: ? Mag: Mátra, Sás-tó-Eremény, 1966.VII.29. leg. Jablonkay (det. Fazekas) Ri: ? *Megjegyzés:* A Kisalföld kivételével Magyarország minden nagytájáról előkerült, nyugat-palearktikus faj. A Mátra-vidék faunájában új faj.

41. **Loxostege sticticalis** Linnaeus, 1761 – Ia: Sás-tó-Eremény (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyösoroszi, Kékes, Mátraháza, Mátraszentimre, Parád, Rudoltanya, Sás-tó. Ri: VII.

42. **Uresiphita gilvata** Fabricius, 1794 – Ia: ? Mag: 1 ?, Gyöngyöstarján, 1969.VII.31. leg. Jablonkay. Ri: ibid. *Megjegyzés:* Expanzív holomediterrán faunaelem, amelyet hazánkban a Kisalföld kivételével, minden más nagytájáról gyűjtötték. A Mátravidék faunájában új faj.

43. **Ecpyrrorrhoe rubiginalis** Hübner, 1796 – Ia: Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parád. Ri: V, VI, VII, VII, IX.

44. **Sitochroa palealis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Kislána, Mátrafüred, Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentimre (SZABÓKY 1986). Mag: Mátrafüred, Parád, Rudoltanya. Ri: VII, VIII.

45. **Sitochroa verticalis** Linnaeus, 1758 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982), Gyöngyös: Sár-hegy (FAZEKAS 1988). Mag: Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Kislána, Mátrafüred, Mátraszentimre, Parád, Sás-tó. Ri: V, VI, VII, VIII, IX.

46. **Paracorsia repandalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos, 1978.VII.10. (2 pld). Ri: ibid. *Megjegyzés:* Az É-középhegységből eddig csak SZABÓKY (1986) közölte. JABLONKAY a Bükkben (Cserépváralja) már 1963-ban gyűjtötte (in coll. Mátra Múzeum). Ács & SZABÓKY (1993)

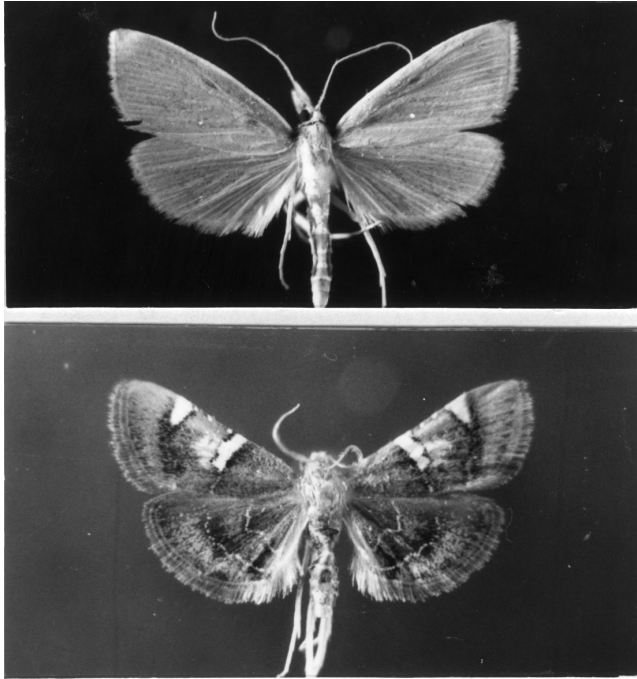


5. ábra. A *Reskovitsia alborivularis* Eversmann, 1844 (fent) diszperz areája a Ny-Palearktikumban (lent).
 Abb. 5. Habitusbild (oben) und rezentes Verbreitungskarte
 der *Reskovitsia alborivularis* Eversmann, 1844 in West-Palaearktis.

anélkül állították össze a Bükki Nemzeti Park microlepidoptera fajlistáját, hogy a területre vonatkozó gyűjteményeket illetve irodalmakat feldolgozták volna. Bükki fajjegyzéküket csak kellő kritika után szabad elfogadjunk. Új faj a Mátra faunájában

47. **Paratalanta pandalis** Hübner, 1825 – Ia: Galya-tető (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Galya-tető, Fényespuszta (Parádsasvár), Gyöngyöshalász, Gyöngyösolymos, Mátrafüred, Mátraszentimre, Mátraszentistván, Parád, Pizskés-tető. Ri: V, VI, VII, VIII.

48. **Partalanta hyalinialis** Hübner, 1796 – Ia: Kislána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Galya-tető, Fényespuszta, Kislána, Mátrafüred, Mátraszentistván, Rudoltanya. Ri: V-VII.



6. ábra. Az alföldi mocsaras vidékeken és a középhegységi patakos völgyekben él a reliktum jellegű, veszélyeztetett *Sclerocona acutella* Eversmann, 1842 (fent). A cserjésekben, erdőszegélyeken lokális és egyre ritkább a *Pyralis regalis* Denis & Schiffermüller, 1775 (lent).

Abb. 6. Gefährdet und selten Pyraliden-Arten in Mátra Gegend: *Sclerocona acutella* Eversmann, 1842 (oben) und *Pyralis regalis* Denis & Schiffermüller, 1775 (unten).

49. ***Sclerocona acutella*** Eversmann, 1842 – Ia: Gyöngyössolymos (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos. Ri: VI, VII. *Megjegyzés:* Pontos hazai elterjedése még nem ismert. GOZMÁNY (1963) a mocsaras területek jellemző fajának tartotta. Az újabb vizsgálatok szerint (FAZEKAS 1993), a hűvösebb, párás középhegységi, és dombsági völgyelésekben lokális és ritka. Skandinávia kivételével szinte egész Európából előkerült. Magyarországon védelmet érdemlő faj (6. ábra).

50. ***Ostrinia nubialis*** Hübner, 1796 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parád, Piszkés-tető, Rudolftanya. Ri: VI, VII, VIII, IX.

51. ***Eurhypara hortulata*** Linnaeus, 1758 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Mátraháza, Parád. Ri: V, VI, VII, VIII. *Megjegyzés:* JABLONKAY (1972) mátrai fajként Egerbaktáról is közölte. A település a Bükk-vidékhez tartozik (Egri-Bükkalja).

52. ***Perinephela lancealis*** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Gyöngyössolymos, Mátraháza (JABLONKAY 1972) Mag: Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Mátraháza, Rudolftanya. Ri: V, VI, VII, VIII.

53. **Phlyctaenia coronata** Hufnagel, 1767 – Ia: Gyöngyössolymos; „Cserkőtó“ és „Kőzúzó“ (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parád, Rudoltanya. Ri: V, VI, VII, VIII.

54. **Phlyctaenia perlucidalis** Hübner, 1809 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyöshalász, 1979.VIII.3.; Rózsaszentmárton, 1977.VIII.7. (2 #). Ri: ibid. *Megjegyzés*: Magyarországon lokális és ritka, a hűvösebb, nedves habitatokban. Az É-középhegység faunájában új faj.

55. **Mutuuraia terrealis** Treitschke, 1829 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Rózsaszentmárton. Ri: V, VII, VIII.

56. **Anania verbascalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyös, Gyöngyöspata, Kisdána, Mátraháza, Sás-tó-Eremény. Ri: V, VI, VII, VIII, IX.

57. **Psammotis pulveralis** Hübner, 1796 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Ágas-vár, Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Rózsaszentmárton. Ri: VI, VII, VIII, IX.

58. **Ebulea crocealis** Hübner, 1796 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Mátraszentlászló, Mátraszentistván. Ri: VII.

59. **Obsibotys fuscalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982) Mag: Galya-tető, Fényespuszta (Parádsasvár), Mátrafüred, Mátraháza, Mátraszentimre, Mátraszentistván, Piskés-tető. Ri: V, VI, VII, VIII. *Megjegyzés*: A Mátra magasabb pontjain előfordulnak egyszínű, szürkésbarna példányok is.

[60. **Nascia ciliaris** Hübner, 1796 (? *ssp. simplicialis* Caradja, 1916)] – Ia: ? Mag: Kőkútpuszta, 1972.V.6.; 1975.VII.26. leg. fénycsapda (2 #). Ri: ibid. *Megjegyzés*: A nevezéktani alfajt HÜBNER Ausztriából írta le (Samml. Eur. Schm. Pyral., p.24, t. 18, f. 119 [Pyralis]). Gozmány (1963) szerint hazánkban a *simplicialis* alfaj repül. Az alfaji kérdés Magyarországon további vizsgálatokat igényel. Mivel Kőkútpuszta az É–magyarországi medencék (Tarna-völgy) része, a további bizonyító példányok előkerüléséig a fajt nem tekintem a Mátra-vidék tagjának.

61. **Udea lutealis** Hübner, 1809 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Mátraszentistván, Mátraszentlászló, 1981.VI.27. leg. Szabóky (2 pld). Ri: VI, VII. *Megjegyzés*: Hazánkból csak É-középhegységből, a Bakonyból és a Szigetközéből ismert. Mindenütt lokális és ritka. A szibéria faunakör tagja, amely Mongóliától Közép-Európán át egészen Skóciáig elterjedt. Euryök faj, amely a pusztafüves lejtősztyeprétektől a mézskedvelő tölgyesekig előfordul. A Kárpát-medencében eléri a 2000 m-es magasságot is (Retyezát). Polifág faj (FAZEKAS 1998).

62. **Udea fulvalis** Hübner, 1809 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mag: Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Parád. Ri: VII, VIII.

63. **Udea nivealis** Fabricius, 1775 (syn.: *prunalis* D. & Sch.) – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában mindenütt előfordul. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982) Mag: Gyöngyössolymos, Mátraháza, Mátraszentistván, Parád, Rudoltanya. Ri: VII, VIII, IX.

64. **Udea accolalis** Zeller, 1867 – Ia: Kisdána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentimre (SZABÓKY 1986). Mag: Fényespuszta, Gyöngyössolymos, Kisdána, Mátrafüred, Mátraháza. Ri: V, VII, VIII.

65. **Udea olivalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Galya-tető (SZÓCS 1977), Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Mátraháza, Mátra-

szentimre, Mátraszentistván, Piszkés-tető, Rudoftanya. Ri: V, VI, VII. *Megjegyzés:* Az Ibériai-félsziget kivételével Európában mindenütt gyűjtötték. Magyarországon az Alpokalját és a Kisalföldet nem számítva, mindenhol előkerült, de lokális és ritka.

66. **Udea ferrugalis** Hübner, 1796 – Ia: ? Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátraszentistván. Ri: VI, VIII, IX, X. *Megjegyzés:* A faj országosan ismert. Mátrai irodalmi adatának hiánya (vö. JABLONKAY 1972) bizonyára csak nyomdahiába vezethető vissza. Magyarországról leírt, a Palearktiszban széles körben elterjedt hylophil faj. A Máttra-vidék faunájában új faj.

Spilomelinae

67. **Mecyna flavalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982) Mag: Mátraszentistván, 1981.7.10. leg. Szabóky (1 pld). Ri: ibid.: *Megjegyzés:* GOZMÁNY (1963) szerint Magyarországon nem gyűjtötték. Valójában a szerző közlésének idején, szinte már minden gyűjteményben megvolt. Hazánkban, az Alpokalja kivételével, ha lokálisan is, de az összes nagytájáról kimutatható (FAZEKAS 1996). Európában elterjedt, kivéve Albánia, Portugália és Írország.

68. **Mecyna trinalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Mátraháza, Sás-tó. Ri: VII. 29; VIII.6. *Megjegyzés.* Hazánkban ez idáig csak a Dunántúli-, és az É-középhegységéből ismert: száraz, füves habitatokban lokális és ritka.

69. **Nomophyla noctuella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Fényespuszta, Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátraháza, Parád, Rudoftanya. Ri: VII, VIII, IX, X.

70. **Dolicharthria punctalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: ? Mag: Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátrakeresztes, Rudoftanya. Ri: VI, VII; X.17. *Megjegyzés:* Főként Ny-Ázsia, D- és Közép-Európa nedves rétjein elterjedt, hazánk minden nagytájáról ismert faj. A Mátravidék faunájában új faj.

71. **Diasemia reticularis** Linnaeus, 1761 – Ia: Mátrafüred, Parád, Parádsasvár (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred, Mátraháza, Parád. Ri: V-IX.

72. **Pleuroptya ruralis** Scopoli, 1763 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Gyöngyössolymos, Kislána, Mátrafüred, Mátraháza. Ri: VI, VII, VIII.

73. **Agrotera nemoralis** Scopoli, 1763 – Ia: Galya-tető (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: [Kőkútpuszta, 1972.V.2. (1 #)]. A gyűjteményben nincs Mátravidéki példány. Ri: ? *Megjegyzés:* A *nemoralis* egy quercetális faunaelem, s Magyarországon általánosan elterjedt. Látszólagos mátrai „ritkaságát”, a kutatások elmaradásában kell keresnünk.

Pyralinae

Pyralinae

74. **Hypsopygia costalis** Fabricius, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyös (Pipis-hegy), Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Mátraháza. Ri: V, VI, VII, VIII, IX.

75. **Synaphe moldavica** Esper, 1794 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred, 1969.VII.4. leg JABLONKAY (1 pld). Ri. VII. *Megjegyzés:* Dél-európai faj, amely a Kárpát-medencében (D-Szlovákia) éri areájának északi határát. Izolált populációi főként az alföldi sztyepp jellegű habitatokban, a homokterületek, és a középhegységi xerotherm sziklagyepekben élnek, egyre gyérülő egyedszámban. A faj Magyarországon potenciálisan veszélyeztetett: védelmet érdemel.

76. **Synaphe punctinalis** Fabricius, 1775 (syn.: *angustalis* D. & Sch.) – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Mátraháza, Parád, Rudolftanya. Ri: V, VII, VIII.

77. **Actenia honestalis** Treitschke, 1829 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Kiszána, Mátrafüred, Mátraszentistván, Sás-tó. Ri: VI, VII, VIII.

78. **Orthopygia glaucinalis** Linnaeus, 1758 – Ia: Mátraháza, Sás-tó (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Fényespuszta, Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Rudolftanya, Sás-tó. Ri: V-IX.

79. [**Herculia incarnatalis** Zeller, 1847] – Ia: Mátrafüred, Sás-tó (JABLONKAY 1972). Mag: A fenti irodalmi adatok téves határozáson alapulnak. A példányok (1-1 pld.) *Herculia rubidalis* D. & Sch. fajnak bizonyultak (det. Fazekas). *Megjegyzés:* Az *incarnatalis-rubidalis* fajpár magyarországi elterjedése identifikációs problémák miatt revízióra szorul.

80. **Herculia rubidalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Fényespuszta, Kiszána, Mátrafüred, Sás-tó. Ri: VII-VIII.

81. **Pyralis regalis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyössolymos, Kiszána, Mátrafüred, Mátraszentistván, Sás-tó. Ri: VI, VII, VIII, IX.

82. **Pyralis farinalis** Linnaeus, 1758 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Kiszána, Rudolftanya. Ri: V, VI, VII, VIII, IX.

83. **Aglossa pinguinalis** Linnaeus, 1758 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátrafüred. Ri: VI, VII, VIII.

84. **Endotricha flammealis** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Ágas-vár, Galya-tető, Gyöngyös (Sár-hegy), Kiszána, Mátrafüred, Sás-tó. Ri: VII, VIII.

Galleriinae

85. **Galleria mellonella** Linnaeus, 1758 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Rózsaszentmárton. Ri: VI, IX.

86. **Aphomia sociella** Linnaeus, 1758 – Ia: Gyöngyössolymos (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos. Ri: VII.

87. **Mellisoblaptes zelleri** J. de Joannis, 1932 – Ia: Mátrafüred, Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Fényespuszta, Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján, Parád. Ri: VI, VII, VIII.

Peoriinae

88. **Ematheudes punctella** Treitschke, 1833 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyös Ri: VII, VIII. *Megjegyzés:* A faj alszaládi besorolása nem egységes. Vannak akik a Phycitinae subfamilia tagjának tekintik, míg mások az Anerastiinae fajok között tarják számon.

Phycitinae

89. **Arenastia lotella** Hübner, 1813 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

90. **Oncocera semirubella** Scopoli, 1763 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan leterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Gyöngyös (Sár-hegy), Kiszána, Mátrafüred, Parád. Ri: VI-IX.

91. **Pempelia obductella** Zeller, 1839 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred, 1968.VII.18. leg. fénycsapda (1 ?). Ri: ibid. *Megjegyzés:* Hazánkban lokális és ritka. A Ny-palearktikum déli részéből ismert fajnak a típusai részben Magyarországról származnak (in coll. British Museum).

92. [**Pempelia formosa** Haworth, 1811] – Ia: Gyöngyös (Pipis-hegy), Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében a fajnak nincs bizonyító példánya. *Megjegyzés:* GOZMÁNY (1963) szerint hazánkban főleg a mocsaras területeken gyűjthető. Vizsgálataim szerint (ineditum) habitat preferenciája szélesebb, a mezofil élőhelyeken lokálisan minden nagytájunkon előfordul.

93. [**Salebriopsis albicilla** Herrich-Schäffer, 1849] – Ia: Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében a fajnak nincs bizonyító példánya. *Megjegyzés:* Első magyar adata Isaszegről származik. Polifág lombfogyasztó faj, a hazai középhegységekben lokális, helyenként ritka (pl. D-Dunántúl). Mátrai adatait genitália vizsgálattal kell megerősíteni.

94. **Sciota rhenella** Zincken, 1818 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred, 1968.V.4. leg. Jablonkay (2 #). Ri: ibid. *Megjegyzés:* GOZMÁNY (1963) még a sík- és sztyep jellegű vidékek jellemző fajának tartotta, azóta minden nagytájunkról előke-rült, ahol Populus-félék teremnek.

95. **Sciota hostilis** Stephens, 1834 – Ia: Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében az fajnak nincs bizonyító példánya. *Megjegyzés:* A Magyarországról leírt ssp. *betuleti* Gozmány, 1953 a nevezék-tani alfaj synonymája.

96. **Sciota fumella** Eversmann, 1844 – Ia: Kiszána (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Mátraháza. Ri: VI-VII.

97. **Selagia argyrella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Fényespuszta (JABLONKAY 1972). Mag: Fényespuszta. Ri: VII-VIII.

98. **Selagia spadicella** Hübner, 1796 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Kiszána, Mátrafüred. Ri: V.20.-VIII.16.

99. **Phycita roborella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

100. **Diorycetria abietella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Kiszána, Mátraháza (JABLONKAY 1972). Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Kiszána, Mátraháza, Mátraszentimre, Rudolftanya. Ri: V-VIII.

101. **Dioryctria simplicella** Heinemann, 1865 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ? *Megjegyzés:* Az É-középhegységben csak a Mátrából ismert.

102. [**Catastia marginata** Denis & Schiffermüller, 1775] Ia: Galya-tető (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. *Megjegyzés:* Magyarországon a kollin-, szubmontán területeken lokális és ritka. Síkvidéki előfordulása még nem ismert.

103. **Epischnia prodromella** Hübner, 1799 – Ia: ? Mag: 1 #, Gyöngyössolymos, 1980.VI.6. leg. fénycsapda; 1 #. Ri: ibid. *Megjegyzés:* Új faj a Mátra faunájában. Magyarországon az Alpokalja és a Kisalföld kivételével minden nagytájon gyűjtötték: lokális és ritka. Euromediterrán faunaelem.

104. **Hypochalcia ahenella** Denis & Schiffermüller, 1775 (syn.: *rubiginella* Tr.) – Ia: Parádsasvár (Fényespuszta) (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Parád, Parádsasvár. Ri: V, VII.

105. **Elegia similella** Zincken, 1818 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Mátrafüred, Mátraháza. Ri: VI, VII.

106. **Etilella zinckenella** Treitschke, 1832 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Gyöngyöstarján, Rózsaszentmárton, Sás-tó. Ri: V- VIII.

107. **Trachonitis cristalis** Hübner, 1825 (syn.: *cristella* Hbn.) – Ia: Gyöngyös (Pipis-hegy) (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: 1 ?, Mátra, Pipis-hegy, 1969.V.23. leg. JABLONKAY (gen. prep. FAZEKAS, N° 2897). Ri: ibid. *Megjegyzés:* A összes hazai nagytájról előkerült fajnak, a Mátra Múzeumban csak egy bizonyító példánya van.

108. **Pempeliella ornatella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Kislána, Mátrafüred, Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (szabóky 1982), Gyöngyös: Sár-hegy (FAZEKAS 1988). Mag: Gyöngyössolymos, Mátraszentistván. Ri: V, VI, VII.

109. **Pempeliella dilutella** Denis & Schiffermüller, 1775 (syn: ? *subornatella* Dup.) – Ia: Gyöngyössolymos, Kislána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Fényespuszta, Gyöngyös, Gyöngyössolymos, Mátrafüred. Ri: V-IX. *Megjegyzés:* A „*P. subornatella Duponchel, 1836*“ taxonómiai státusza bizonytalan. Egyes nézetek szerint önálló faj.

110. **Arcobasis consociella** Hübner, 1813 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: Az Alpokalja és a Kisalföld kivételével minden nagytájunkon gyűjtötték.

111. **Acrobasis glaucella** Staudinger 1859 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

112. **Acrobasis sodalella** Zeller, 1848 – Ia: Jablonkay (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Kislána, Mátrafüred, Mátraháza, Sás-tó. Ri: VI, VII.

113. **Acrobasis obtusella** Hübner, 1796 – Ia: Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: 1 #, Mátraháza, 1970.VIII.26. leg. Jablonkay; 1 #, Pásztó, Muzslla-hegy, 1974.VII. leg. Varga A. (gen. prep. Fazekas, No. 2896). Ri: ibid.

114. **Conobathra tumidana** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyös, Kislána, Mátrafüred. Ri: VI, VII, VIII.

115. **Trachycera advenella** Zincken, 1818 – Ia: Kislána, Mátrafüred, Mátraháza, Sás-tó

(JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Fényespuszta, Mátrafüred, Mátraháza, Sás-tó. Ri: VI-VIII.

116. **Trachycera suavella** Zincken, 1818 – Ia: Mátrafüred, Mátraháza (JABLONKAY 1972). Mag: Fényespuszta, Gyöngyös (Pipis-hegy), Kisnána, Mátrafüred, Parád. Ri: VI-VII.

117. **Trachycera legatalis** Hübner, 1825 – Ia: Mátrafüred, Sás-tó (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred, Sás-tó. Ri: VI-IX.

118. **Trachycera marmorea** Haworth, 1796 – Ia: Kisnána, Mátrafüred (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyössolymos, Kisnána, Mátrafüred. Ri: VI-VII.

119. **Eurhodope rosella** Scopoli, 1763 – Ia: Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyös, Mátraszentistván, Parádsasvár. Ri: VI-VIII.

120. **Myelois circumvoluta** Geoffroy, 1785 (syn.: *cribrella* Hbn.) – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Mátrafüred, Rudolf-tanya. Ri: VI-VII.

121. **Myelois tericella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában általánosan elterjedt. Mag: Gyöngyös (Pipis-hegy), Kisnána, Mátraháza, Pizskés-tető. Mag: V, VI. *Megjegyzés:* A fajt gyűjtötték Mátraverebélyen is (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), de település nem tartozik a Mátravidék középtájhoz.

122. **Eccopsia effractella** Zeller, 1848 – Ia: Mátraháza, Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: ibid. Ri: V-VIII.

123. **Assara terebrella** Zincken, 1818 – Ia: Parádsasvár (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Parádsasvár, Mátrafüred, Mátraszentistván, Rudolf-tanya (gen. prep. Fazekas, N° 2871). Ri: VI, VII. *Megjegyzés:* Hazánkban csak az Alpoknál, és az É-középhegységben gyűjtötték (Isaszeg, Mátra, Makkoshotyka).

124. **Euzophera pinguis** Haworth, 1811 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

125. **Euzophera fuliginosella** Heinemann, 1865 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Mátrafüred (gen. prep. Fazekas, N° 2870). Ri: VI. *Megjegyzés:* Magyarországon a Kisalföld kivételével mindenholnán előkerült (FAZEKAS 1996). A Mátrában ritka.

126. **Nyctegretis lieneana** Scopoli, 1786 (syn.: *achatinella* Hbn.) – Ia: Gyöngyössolymos, Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Mátrafüred. Ri: VI-VIII. et X.11.

127. **Nyctegretis triangulella** Ragonot, 1901 – Ia: Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: A múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

128. **Ancylosis oblitella** Zeller, 1848 – Ia: Gyöngyössolymos, Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: A Mátra Múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. *Megjegyzés:* Magyarországon eddig minden nagytájról előkerült (FAZEKAS 1996).

129. **Homoeosoma sinuellum** Fabricius, 1794 – Ia: Mátrafüred, Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján, Parád. Ri: VI, VII, VIII.

130. **Homoeosoma nebulella** Denis & Schiffermüller, 1775 – Ia: Gyöngyös (Pipis-hegy), Mátrafüred, Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Csór-völgy, Pizskés-tető, Rózsaszentmárton. Ri: V, VI, VII, VIII.

131. **Homoeosoma nimbellum** Duponchel, 1837 – Ia: JABLONKAY (1972) szerint a hegységben általánosan elterjedt. Mátraszentistván (SZABÓKY 1982). Mag: Gyöngyös, Mátrafüred. Ri: V-IX.

132. **Phycitodes binaevella** Hübner, 1813 – Ia: Gyöngyös, Mátrafüred, Mátraháza (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Csór-völgy, Gyöngyössolymos, Parád, Rózsaszentmárton, Rudoftanya. Ri: VI, VII, VIII, IX.

133. **Phycitodes albatella pseudonimbella** Benetinck, 1937 – Ia: Mátrafüred (FAZEKAS 1998). Mag: 2 # & 5 \$, Mátrafüred, 1968.V.2. leg. Jablonkay (det. et gen. prep. Fazekas). Ri: ibid. *Megjegyzés*: Új faj a Mátrában (vö. FAZEKAS 1998). GOZMÁNY (1963) a ssp. *pseudonimbella*-t még önálló fajnak tartotta, s nem tekintette a hazai fauna tagjának. ROESLER (1973) palearktikus művében négy alföldi lelőhelyét közölte: Csehtelek, Kecskemét, Nagynyír, Nyírbátor. FAZEKAS (1998) újabb lelőhelyadatokról számolt be: Bakony, Bükk, Mátra, Mecsek, Upponyi-hegység. A nevezéktani alfaj areája a mongol határtól, Közép-Ázsián és a Közel-Keleten át Egyiptomig tart. Kisázsiaiban, a mediterrán szigeteken, É-Afrikában, a Kanári-szigeteken és Európában, a keskenyebb és rövidebb szárnyú ssp. *pseudonimbella* él. Magyarországon az imágók május elejétől szeptemberig több nemzedékben repülnek, az alföldi szikeseken valamint a kollin-submontán zóna cseres tölgyes, és gyertyános tölgyes erdőterületeken. Jellegzetes habitatjai: mocsaras- és patakmenti rétek, mezofil kaszálórétek, erdővágások, erdei tisztások. Tápnövényei: *Crepis biennis*, *Senecio jacobea*, *Solidago virgaurea*.

134. **Plodia interpunctella** Hübner, 1813 – Ia: Gyöngyös (JABLONKAY 1972), Mátraszentistván (SZABÓKY 1986). Mag: Gyöngyössolymos Ri: VI, VII, VIII, IX.

135. **Ephestia elutella** Hübner, 1796 – Ia: Gyöngyössolymos (JABLONKAY 1972). Mag: A múzeum gyűjteményében nincs bizonyító példány. Ri: ?

136. **Cadra furcatella** Herrich-Schäffer, 1849 – Ia: Mátrafüred (JABLONKAY 1972). Mag: Parádsasvár (Fényespuszta), Rudoftanya. Ri: VI. és IX. hónapokban.

Értékelés

A Mátra-vidék faunájában, a korábbi (FAZEKAS 1989: CRAMBINAE), és a most közölt vizsgálatok alapján 163 *Pyraloidea* fajt lehet kimutatni, amely a szomszédos Bükk hegységnek (II. táblázat) 93,14 %-a. Az eddigi irodalmi közlések alapján a Mátra-vidék 8 új fajjal gyarapodott:

- (1) *Soparia conicella* La Harpe, 1863 [8], Scopariinae (vö. FAZEKAS 1999);
- (2) *Epacestria pustulalis* Hübner, 1823 [32] Odontinae;
- (3) *Pyrausta cingulata* Linnaeus, 1758 [40] Pyraustinae;
- (4) *Uresiphita gilvata* Fabricius, 1794 [42] Pyraustinae;
- (5) *Udea ferruginalis* Hübner, 1796 [66] Pyraustinae;
- (6) *Dolicharthria punctinalis* Denis & Schiffermüller, 1775 [70] Spilomelinae;
- (7) *Epischnia prodromella* Hübner, 1799 [103] Phycitinae;
- (8) *Phycitodes albatella pseudonimbella* Benetinck, 1937 [133] Phycitinae.

Chorológia és állatföldrajzi szempontból kiemelkedő a *Scoparia conicella* La Harpe, 1863 előkerülése, amely a Kárpát-medence térségében igen lokális és ritka (az areatérképet l. 4. ábrán), s Magyarországon kizárólag a Mátra-vidékről mutatható ki.

A gyűjteményi revízió során bebizonyosodott, hogy több faj (14 spp.) mátrai előfordulását további kutatásoknak kell megerősíteni (III. táblázat). Ez részben a téves határozásoknak, illetve a bizonyító példányok hiányának tulajdonítható. Az *Altralata albofascialis* Treitschke, 1829 és a *Catastia marginea* Denis & Schiffermüller, 1775 fajokat a II. világhábo-

rú előtt gyűjtötték a Mátrában (SZENT-IVÁNY & UHRIK-MÉSZÁROS 1942), azóta nem kerültek elő.

I. táblázat. A Mátra Pyraloidea faunájának taxonómiai felosztása és fajszáma

Fam. Crambidae		Fam. Pyralidae	
Sub. Fam.	species	Sub. Fam.	species
Crambinae	27	Pyralinae	11
Schoenobinae	2	Galleriinae	3
Scopariinae	15	Peoriinae	1
Nymphulinae	3	Phycitinae	48
Evergestinae	7	Fajszaám: 63	
Odontinae	5	A Mátra Pyraloidea fajainak száma: 163 spp.	
Pyraustinae	34		
Spilomelinae	7		
Fajszaám: 100			

A kárpáti hatást jelzi a boreomontán jellegű *Gesneria centuriella* Denis & Schiffermüller, 1775 felbukkanása, amelyet eddig csupán az Alpokalján mutattak ki. A Pannon-medence sztyeppéinek jellegzetes faja, a *Synaphe moldavica* Esper, 1794 igen lokális és ritka a hegy-ségben. A hazai populációi potenciálisan veszélyeztetettek és védelemre érdemesek. Palearktikus szempontból is megkülönböztetett figyelmet érdemel a védett posztglaciális reliktum, a *Reskovitsia alborivularis* Eversmann, 1844, amelynek maradvány populációi egész Közép-Európában egyedül a Mátrában és a Bükkben maradtak fenn.

II. táblázat. A Bükk és a Mátra Pyraloidea alcsaládjainak fajszaámái

Subfamilia	species	
	Bükk	Mátra
Crambinae	30	27
Schoenobinae	4	2
Scopariinae	12	15
Heliothelinae	1	0
Nymphulinae	4	3
Evergestinae	6	7
Odontinae	5	5
Pyraustinae	35	34
Spilomelinae	9	7
Pyralinae	12	11
Galleriinae	5	3
Peorinae	1	1
Phycitinae	51	48
Fajszaám összesen:		
	175	163

A természetföldrajzi kistájcsoportok összehasonlító adatai szerint (vö. IV. táblázat) megállapítható, hogy a Központi–Mátrában 196, a Mátralaján pedig 106 faj mutatható ki. A Mátralaja alacsony fajdiverzitása minden bizonnyal a kiterjedt kultúrhatásoknak köszönhető. A közös fajok száma 52. Kizárólag csak a Központi–Mátrából 52, a Mátraaljáról pedig 2 faj igazolható (*Selagia argyrella*, *Hypochalcia ahenella*). Mindkét faj országosan elterjedt. Meglepően magas azoknak a fajoknak a száma (31 spp.), amelyeket ez ideig csupán egyetlen kistájon belül gyűjtöttek. Faunisztikai szempontból feltűnő a Ny–Mátra (10 spp.), de leginkább a K–Mátraalja (1 sp.) kutatottságának hiánya.

III. táblázat. Bizonytalan előfordulása, ritka vagy veszélyeztetett, és új fajok a Mátrában

Nr	specián	előfordulása Mátralaján	ritka vagy veszélyeztetett	új faj a Mátrában
2.	<i>Demonax vancouverii</i>	x		
6.	<i>Scoparia variabilis</i>	x		
8.	<i>Scoparia variabilis</i>		x	x
10.	<i>Scoparia arctipennis</i>	x		
11.	<i>Gnapanax concolorata</i>		x	
12.	<i>Drymonia lacustrata</i>	x		
13.	<i>Drymonia mezerii</i>	x		
15.	<i>Drymonia sodetici</i>	x		
17.	<i>Drymonia lactella</i>	x		
27.	<i>Heurysia albivittata</i> (védelem alatt)		x	
28.	<i>Atractodes albifasciata</i>	x		
32.	<i>Pyrausta pyralis</i>		x	x
37.	<i>Pyrausta porphyralis</i>	x		
39.	<i>Pyrausta rosellusalis</i>	x		
40.	<i>Pyrausta nigralis</i>			x
42.	<i>Uromyza gilvata</i>			x
54.	<i>Phycitopsis parvicornis</i>		x	
60.	[<i>Stenolepida</i>]	x		
66.	<i>Udea ferruginea</i>			x
70.	<i>Dolichocentrus punctifera</i>			x
75.	<i>Syngrapha moldavica</i>		x	
79.	<i>Elasmopalpus intricata</i>	x		
90.	<i>Pezomachus ulmivorella</i>		x	
91.	<i>Pezomachus fuscicornis</i>		x	
92.	<i>Salixylophaga albivittata</i>	x		
101.	<i>Cotesia rosaceana</i>	x		
103.	<i>Episcythia proconella</i>			x
133.	<i>Phytomyza albivittata pseudocornibella</i>			x

Állatföldrajzi szempontból a Mátra-vidék ma még nehezen értékelhető. A palearktikus Pyraolidea taxonok chorológiai ismerete igen hiányos, amelyet taxonómiai és nevezéktani

problémák nehezítenek. Faunistikai értelemben a Mátra-vidék Pyraloidea faunáját csak részben ismerjük. Az eddigiekben feltárt ismeretek alapján egyes kistájokról szinte alig rendelkezünk adatokkal, s további kiterjedt kutatásokra van szükség

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok Fűkőh Levente múzeumigazgatónak (Mátra Múzeum, Gyöngyös), aki lehetővé tette a gyűjteményi anyag vizsgálatát. Köszönöm Buschmann Ferencnek (Jász Múzeum, Jászberény), az általa gyűjtött példányok identifikációra való átadását.

Die Pyraloidea (s.str.) Fauna die Mátra Gegend (Microlepidoptera)

IMRE FAZEKAS

Zusammenfassung

Diese Studie ist ein Teil der, die Pyraloidea Fauna Ungarns verarbeitenden Artikelreihe (siehe FAZEKAS 1996). Das sich in Nord-Ungarn verstreckendes Mátra Gebirge verbergt den höchsten Punkt des Landes (Kékes 1014 m). Über die Pyraloidea Fauna die Gegend hat bisher keine zusammenfassende Arbeit erschienen. Ich habe früher bloß die Arten der Crambinae Subfamilie aufgearbeitet (FAZEKAS 1991). In meinem jetzigen Schreiben weise ich 163 Pyraloidea Arten aus dem Mátra Gebirge nach. Im Laufe meiner Arbeit habe ich kritisch die, auf dem Gebiet bezogenen Literaturen durchgearbeitet. Den Grund der Studie hat die Revidierung der Pyraloidea Sammlung des Mátra Museums (H-Gyöngyös) gegeben. Die durch JABLONKAY (1972) skizzierte Pyraloidea Nomenklatur hat sich wesentlich geändert.

Ich habe festgestellt, daß die *Scoparia conicella* La Harpe 1863 eine neue Art in Ungarn ist. Die sich in eckigen Klammern befindlichen Arten haben keinen Beweisexemplaren, deshalb sie können vorläufig nicht als Arten des Gebirges betrachtet werden. Aus Naturschutzgründen eine wesentliche Art des Gebirges ist die *Reskovitsia alborivularis* (Eversmann, 1844). Diese Art lebt in Mittel-Europa nur in Ungarn (Bükk und Mátra Gebirge) Ihre Populationen sind gefährdet und stehen unter Schutz. Bei allen Arten habe ich die literarische dann die Sammlung Fundort Daten angegeben. Die mit den römischen Zahlen gezeichneten Flugperioden beziehen sich auf den untersuchten Exemplaren. Bei mehreren Arten sind längeren, kürzeren Bemerkungen vor allem mit tiergeographischen, faunistischen bzw. taxonomischen feststellungen zu lesen. Abkürzungen im Text: [...Art Name...]= ist keine Belege, Ia= Literaturangaben, Mag= Untersuchtes-Material, Ri=Flugzeit, Megjegyzések= Bemerkungen.

IV. táblázat. A Mátravidék Pyraloidea (s.str.) fajainak szub- és mikroregionális elterjedése (Crambinae: vö. FAZEKAS 1991).
A jelölések magyarázatát lásd bővebben a faunisztikai fejezetben.

species	Közép- Mátra			Mátraalja			
	Magas-Mátra	Nyugat-Mátra	Dél-Mátra	Közel-Mátraalja	Ny-Mátraalja	Mátraalja	Felső-Közép- Mátraalja
601. <i>Schoenobius forticella</i> SCHOPFENBERGAE			x				
602. <i>Donacaula macronella</i>			x				
603. <i>Scoparia lateoralis</i> SCOPARIINAE	x		x				
604. <i>S. subfusca</i>	x		x				x
605. <i>S. ingretella</i>	x		x				
606. <i>S. ambigua</i>	x		x				
607. <i>S. pyralella</i>	x				x		
608. <i>S. conicella</i>			x				
609. <i>S. basistrigalis</i>	x		x			x	
610. <i>S. antipitella</i>	x				x		
611. <i>Gesmeria cantariella</i>	x						
612. <i>Diploana leucostata</i>			x				
613. <i>Eudenia murana</i>			x				
614. <i>E. trunciolella</i>	x		x				
615. <i>E. sudetica</i>			x				
616. <i>E. mercuriella</i>	x		x				
617. <i>E. laetella</i>			x				
618. <i>Biopina nympharista</i> NYMPHULINAE	x		x		x		
619. <i>Paraponyx stratiotata</i>			x				
620. [<i>Catoclysta leucata</i>]			?		?		
621. <i>Evergestis limbata</i> EVERGESTINAE	x		x				x
622. <i>E. acutis</i>	x		x				x
623. <i>E. frumentalis</i>	x		x				x
624. <i>E. forticalis</i>	x		x		x		x
625. <i>E. pallidata</i>	x		x		x		
626. <i>E. extimalis</i>	x		x		x	x	x
627. <i>Reskovitsia alboryularis</i>	x		x		x		
628. <i>Cynaeda dentalis</i> ODONTINAE	x	x	x				x
629. <i>Alteciata albofasciatis</i>	x						
630. <i>Aperodes ferulis</i>	x		x				
631. <i>Euzbypis polinalis</i>	x						
632. <i>Episcestria pustulalis</i>			x				x
633. <i>Pyrausta aurata</i> PYRAUSTINAE	x		x		x		x
634. <i>P. purpurealis</i>	x		x		x		x

035. <i>P. sanguinalis</i>	x		x		x	x	
036. <i>P. despicata</i>	x		x		x		x
037. [<i>P. porphyralis</i>]	?x				?x		
038. <i>P. nigrata</i>	x		x			x	
039. [<i>P. rectefascialis</i>]			?				
040. <i>P. cingulata</i>			x				
041. <i>Loxostege sticticalis</i>	x		x				x
042. <i>Uresiphita gilvata</i>			x				
043. <i>Ecpyrrhorrhoe rubiginalis</i>	x		x				x
044. <i>Sitochroa palealis</i>	x		x			x	x
045. <i>S. verticalis</i>	x		x		x		x
046. <i>Paracorsia repandalis</i>	x		x				
047. <i>Paratalanta pandalis</i>	x		x		x	x	x
048. <i>P. hyalinalis</i>			x		x		
049. <i>Sclerocona acutella</i>			x		x		
050. <i>Ostrinia nubialis</i>	x		x		x	x	x
051. <i>Eurhypara hortulata</i>	x		x				x
052. <i>Perinephele lancealis</i>	x		x				
053. <i>Phlyctaenia coronata</i>	x		x		x		x
054. <i>Ph. perlucidalis</i>	x	x		x			
055. <i>Mutuuraia terrealis</i>		x	x		x		
056. <i>Anania verbascalis</i>	x	x	x		x		
057. <i>Psammotis pulveralis</i>	x	x	x		x		
058. <i>Ebulea crocealis</i>	x						
059. <i>Obsybotys fuscalis</i>	x		x			x	
060. [<i>Nascia ciliaris</i>]							?
061. <i>Udea lutealis</i>	x						
062. <i>U. fulvalis</i>			x				x
063. <i>U. nivealis</i>	x		x				x
064. <i>U. accolalis</i>	x		x				
065. <i>U. olivalis</i>	x						
066. <i>U. ferrugalis</i>	x		x		x		
067. <i>Mecyna flavalis</i> SPILOMELINAE	x						
068. <i>M. trinalis</i>	x		x				
069. <i>Nomophyla noctuella</i>	x		x		x	x	x
070. <i>Dolicharthria punctinalis</i>	x		x		x		
071. <i>Diasemia reticularis</i>	x		x			x	x
072. <i>Pleuroptya ruralis</i>	x		x				
073. <i>Agrotera nemoralis</i>	x		x				
074. <i>Hypsopygia costalis</i> PYRALINAE	X		X		X		
075. <i>Synaphe moldavica</i>			x				
076. <i>S. punctinalis</i>	x		x		x		x
077. <i>Actenia honestalis</i>	x		x				
078. <i>Orthopygia glaucinalis</i>	x		x		x	x	
079. [<i>Herculia incarnatalis</i>]			?				
080. <i>H. rubidalis</i>			x			x	
081. <i>Pyralis regalis</i>	x		x		x	x	
082. <i>P. farinalis</i>	x		x		x	x	

083. Aglossa pinguinalis			x		x		
084. Endotricha flammealis	x		x		x		
085. Galleria mellonella GALLERIINAE	x					x	
086. Aphomia sociella	x		x		x		
087. Mellisoblates zelleri	x		x			x	x
088. Ematheudes punctella PEORIINAE	x				x		
089. Arenastia lotella PYCITINAE	x						
090. Oncocera semirubella	x				x	x	x
091. Pempelia obductella			x				
092. [P. formosa]					?x		
093. [Salebriopsis albicilla]	?x					?x	
094. Sciota rhenella			x				
095. S. hostilis	x						
096. S. fumella	x		x				
097. Selagia argyrella						x	
098. S. spadicella	x		x				
099. Phycita roborella	x						
100. Dioryctria	x						
101. D. simlicella	x						
102. [Catastia marginea]	?x						
103. Epischnia prodromella			x				
104. Hypochalcia ahenella					x	x	x
105. Elagia similella	x		x				
106. Etilella zinckenella		x	x				
107. Trachonitis cristalis	x				x		
108. Pempeliella ornatella	x		x		x		
109. P. dilutella			x		x	x	
110. [Acrobasis consociella]	?x	?x	?x	?x	?x	?x	?x
111. A. glaucella	x						
112. A. sodella	x		x			x	
113. A. obtusella	x	x	x				
114. Conobathra tumidana	x		x		x		
115. Trachycera advenella	x		x				
116. T. suavella	x		x		x		x
117. T. legatalis			x				
118. T. marmorea	x		x				
119. Eurhodope rosella	x				x	x	
120. Myelois circumvoluta	x		x		x		
121. M. tetricella	x				x		
122. Eccopsia effractella	x					x	
123. Assara terebrella	x		x			x	
124. Euzophera pinguis	x						
125. E. fuliginosella			x				
126. Nyctegretis lieneana	x		x				
127. N. triangulella	x						
128. Ancylossis oblitella			x				
129. Homoeosoma sinuellum	x		x				x
130. H. nebulella	x	x	x		x		

131. <i>H. nimbellum</i>	x		x		x		
132. <i>Phycitodes binaevella</i>	x	x	x				x
133. <i>Ph. albatella pseudonimbella</i>			x				
134. <i>Plodia interpunctella</i>	x		x		x		
135. <i>Ephestia elutella</i>			x				
136. <i>Cadra furcatella</i>	x		x			x	

Irodalom - Literatur

- ÁCS, E. & SZABÓKY, CS. (1993): Microlepidoptera. In MAHUNKA S. & ZOMBORI L. (eds): The fauna of the Bükk National Park I. – Hung. Nat. Hist. Mus., 456 pp.
- FAZEKAS, I. (1986): A Nattán-gyűjtemény Crambinae és Schoenobinae fajainak revíziója - *Folia Comloensis*, 2: 129-146.
- FAZEKAS, I. (1988): A Mátra hegység lepkefaunája III. A gyöngyösi Sár-hegy lepkefaunájának alapvetése - *Folia Hist. Nat. Mus. Matr.*, Suppl. 2: 13-32.
- FAZEKAS I. (1989): Az *Agriphila tolli pelsonius* Fazekas, 1985 előfordulása a Mátrában - *Folia Hist. Nat. Mus. Matr.*, 14: 111-114.
- FAZEKAS, I. (1991): A Mátra és a Bükk hegység Crambinae faunája - *Folia. Hist. Nat. Mus. Matr.*, 16: 75-94.
- FAZEKAS, I. (1998): Adatok Magyarország Pyraloidea faunájának ismeretéhez (1.). Microlepidoptera: Pyralidae & Crambinae – *Folia Comloensis*, 7: 49–66.
- GOZMÁNY, L. (1963): Microlepidoptera VI. – *Fauna Hungariae*, 65: 289 pp.
- JABLONKAY, J. (1972): A Mátra-hegység lepkefaunája - *Folia. Hist. Nat. Mus. Matr.*, 1:9-41.
- JABLONKAY, J. (1979): Újabb adatok a Mátra-hegység lepkefaunájához – *Folia His. Nat. Mus. Matr.*, 5: 57-62.
- ROESLER, U. (1973): Phycitinae, Acrobasiina. In AMSEL, GREGOR & REISER (Hrsg): *Microlepidoptera Palaerctica* 4. – G. Fromme & Co. Wien, pp. 752. Taf. 159.
- SZABÓKY, CS. (1982): Adatok Mátraszentistván és környéke molylepkefaunájához - *Folia ent. hung.*, 43: 275-280.
- SZABÓKY, CS. (1986): A Mátra hegység lepkefaunája I. Mátraszentistván és környékének lepkefaunája – *Folia Hist. Nat. Mus. Matr.*, 11: 35-47.
- SZENT-IVÁNY, J. & UHRIK-MÉSZÁROS, T. (1942): Die Verbreitung der Pyralididen im Karpatenbecken – *Ann. Hist.-nat. Mus. Nat. Hung.*, Pars zool., 35: 105-196.
- SZŐCS, J. (1975): Molylepkék a Mátra- és Bükk-hegységi fénycsapdákból – *Folia Hist. Nat. Mus. Matr.*, 3: 81-109.
- SZŐCS, J. (1977): A lepkehernyók természetes tápnövényei III. – *Folia ent. hung.*, 30: 143-150.
- ZERKOVITZ, B. (1927): Beiträge zur Kenntnis der Lepidopterenfauna Ungarns – *Buchbeil. Internat. Entomol. Zeitschr. Guben*, 1927, p. 1-70.

FAZEKAS Imre
 Komlói Természettudományi Gyűjtemény
 Komloer Naturhistorische Sammlung
 H-7300 KOMLÓ,
 Városház tér 1.
 E-mail: fazekas.i@dpg.hu